

Udvalget for Muslingeproduktion

J.nr. 2019-16333

Ref. Jpda/madlar

Den 27. november 2019

Referat fra ekstraordinært møde i Muslingeudvalget fredag den 1. november 2019 kl. 10 - 12

Mødet blev afholdt i Miljø- og Fødevareministeriet, Slotholmsgade 10, 1216 København K, mødelokale 750.

Dagsorden

1. Velkomst og godkendelse af dagsorden
2. Gennemgang og drøftelse af konsekvensvurderinger (notater) af fiskeri i Natura 2000 områderne Lovns Bredning og Løgstør Bredning
3. Orientering om beregnet tidligere overskridelser af 15 % kumuleret arealpåvirkning i Løgstør Bredning.
4. Drøftelse af tiltag til kompensation for den beregnede overskridelse i Løgstør Bredning.
5. Evt.

Deltagerliste

Miljø- og Fødevareministeriet	Mikkel Stage, Janne Palomino Dalby, Mads Nørgaard Larsen (ref.)
Fiskeristyrelsen	Anja Boye, Thomas Ebert
DTU Aqua	Pernille Nielsen, Jens Kjerulf Petersen
Centralforeningen for Limfjorden	Bo Husted Kjeldgaard
Limfjordsfiskernes Østersforening	Reinhardt Schmidt
Foreningen Muslingeerhvervet	Henrik Nielsen
Miljøstyrelsen	Anna-Grethe Underlien Petersen
Danmarks Fiskeriforening PO	Henrik S. Lund, Jan Hansen, Ole Lundberg
Danish Seafood Association	Tanja Dragsbæk
Fiskerindustriens Arbejdsgiverforening	Søren Mattesen
WWF Verdensnaturfonden	Peter Blanner
Danmarks Naturfredningsforening	Therese Nissen

1. Velkomst og godkendelse af dagsorden

Mikkel Stage bød velkommen til mødet og takkede deltagerne for at møde med kort varsel. Mikkel Stage oplyste, at formålet med mødet var dels at drøfte de fremsendte notater vedr. fiskeri i Natura 2000 områderne Løgstør og Lovns Bredninger, dels at orientere om de beregnede overskridelser af loftet på 15% kumuleret arealpåvirkning i Løgstør Bredning bagud i tid.

Mikkel Stage forklarede, at spørgsmålet om fiskeri efter muslinger og østers i Natura 2000-områder og Muslinge- og Østerspolitikken havde været under politisk behandling i Miljø- og Fødevareministeriet og havde været drøftet med regeringens støttepartier, som ikke havde haft indvindinger imod fiskeriet.

Peter Blanner spurgte, hvorvidt der kunne orienteres om status for forsøgsfiskeri under 'Evt.'. Mikkel Stage svarede, at forsøgsfiskeri blev behandlet på et generelt plan og derfor ikke var relevant på et møde i Muslingeudvalget.

Der var ikke yderligere punkter til eventuelt og dagsordenen blev godkendt.

2. Gennemgang og drøftelse af konsekvensvurderinger (notater) af fiskeri i Natura 2000 områderne Lovns Bredning og Løgstør Bredning

Mikkel Stage oplyste, at bestandsvurderinger for Lovns Bredning og Løgstør Bredning blev gennemgået på det seneste møde i Muslingeudvalget den 2. oktober 2019, hvorfor kun arealpåvirkning ville blive gennemgået på dette møde.

Mikkel Stage orienterede om, at der i sidste sæson var konstateret en overskridelse af kvoten på 190 tons i Løgstør Bredning. Miljø- og Fødevareministeriet indstillede, at de 190 tons ville blive fratrukket kvoten i den kommende sæson.

Henrik Nielsen sagde, at fiskerikontrollen burde kunne skride ind og bremse et fiskeri på vej mod en kvoteoverskridelse. Janne Palomino Dalby svarede, at en stor del af kvoten var blevet fisket i maj måned, og at der måtte regnes med en forsinket responstid, da fangster ikke opgøres i realtid. Thomas Ebert berettede, at kvoten langt fra var fisket den 7. maj 2019 og at der i den følgende måned blev fisket ca. 1.400 tons. Mikkel Stage sagde, at man efter bedste evner prøvede at forudse fiskeriet og at man alternativt måtte skride ind før fuld kvoteudnyttelse – dette var en balance, der skulle findes.

Søren Mattesen spurgte, hvorvidt bestanden kunne bære denne overskridelse. Janne Palomino Dalby svarede, at dette ikke var vurderet og at overskridelsen var af den fastsatte kvote.

Bo Husted Kjeldgaard sagde, at Centralforening Limfjorden gerne så, at en overskridelse blev fratrukket den kommende sæsons kvote frem for, at der ikke blev opnået fuld kvoteudnyttelse i et givent år. Det blev bemærket, at det ikke var en stor procentvis overskridelse. Det blev oplyst, at de 4.000 tons sidste år blev fanget på et meget lille areal og at hvis der ikke blev fundet lignende tætheder i år, ville erhvervet ikke kunne fange kvoten.

Therese Nissen gav udtryk for, at overskridelsen burde fratrækkes den kommende sæsons kvote.

Peter Blanner bemærkede, at det var en beskeden overskridelse, som burde fratrækkes den kommende sæsons kvote. Der blev spurgt ind til, hvordan Fiskeristyrelsen ikke har kunnet fange overskridelsen. Thomas Ebert forklarede, at dette skyldtes logbogssystemet og det faktum, at kvoten var fordelt på levende muslinger og ikke landet vægt. Der kunne derfor gå flere dage, før man havde de reelle landingstal.

Ole Lundberg sagde, at det var vanskeligt at estimere fangsten og at dette har været et problem i år, men ikke i tidligere år, og opfordrede derfor til, at man var forsigtig med at lave for meget om på reglerne.

Mikkel Stage konkluderede, at 190 tons fratrækkes den kommende sæsons kvote af blåmuslinger i Løgstør Bredning.

3. Orientering om beregnet tidligere overskridelser af 15 % kumuleret arealpåvirkning i Løgstør Bredning.

Mikkel Stage gav ordet til Pernille Nielsen.

Pernille Nielsen forklarede, at fiskeri i Natura 2000 områderne i Limfjorden ikke længere kun var efter muslinger, hvorfor det havde været nødvendigt at koble logbog og landinger. Det var i denne proces, at DTU Aqua opdagede, at der var foretaget landinger uden at der fremgik aktivitet i Black Boxen. I tilfælde af landinger uden tilknyttet Black Box aktivitet var landingerne blevet tilføjet en gennemsnitlig arealpåvirkning fra den pågældende sæson. Dette var gennemført i alle Natura 2000 områderne i Limfjorden.

Mikkel Stage supplerede, at Fiskeristyrelsen og DTU Aqua havde kvalitetstjekket alt fangstdata tilbage til 2013 for at klarlægge præcis hvor mange af sådanne landinger, der havde været og beregnet den ekstra arealpåvirkning. Den nye arealpåvirkning var derfor et beregnet tal og ikke eksakt.

Lovns Bredning

Pernille Nielsen præsenterede estimatet for arealpåvirkningen for Lovns Bredning i den kommende sæson, som viste, at bundfauna og

makroalger ville holde sig inden for de 15% arealpåvirkning, mens der ville være en overskridelse for blåmuslinger ved de anvendte regnemetoder. Det blev konkluderet, at fiskeriet kunne drives bæredygtigt inden for 15% grænsen ved en arealpåvirkning på 6,8% i den kommende sæson.

Henrik S. Lund spurgte, om kg/kvm var udregnet som gennemsnit for hele Lovns Bredning. Pernille Nielsen bekræftede, at gennemsnittet var regnet for stationer med en biomassetæthed på >1 kg/kvm. Henrik S. Lund påpegede, at fiskerne havde fisket ved de tætteste koncentrationer og at arealpåvirkningen dermed ikke havde været så stor som angivet i notatet.

Anna-Grethe Underlien Pedersen mente ikke, at beregningsmetoden for påvirkningen af makroalger var retvisende. Pernille Nielsen forklarede, at den anvendte model forklarer hvor der er størst sandsynlighed for forekomst af makroalger, men ikke hvor der reelt var flest. Anna-Grethe Underlien Pedersen påpegede, at gennemsnittet var beregnet ud fra hele Lovns Bredning og ikke kun i de områder, hvor der er forekomster af makroalger. Jens Kjerulf Petersen supplerede, at den anvendte metode var stadfæstet gennem mange år, og at denne diskussion ikke kunne klares på udvalgsrådet.

Mikkel Stage indstillede, at det foreliggende materiale og beregningsmetode blev anvendt i den kommende sæson, mens Miljøstyrelsen, DTU Aqua og Miljø- og Fødevarerministeriet i første omgang ville drøfte, om der var grundlag for at ændre beregningsmetoder. Sagen ville blive taget op på næste ordinære møde i udvalget.

Anna-Grethe Underlien Pedersen bemærkede, at Miljøstyrelsen ville komme med en skriftlig udtalelse.

Peter Blanner spurgte ind til overskridelsen og de estimerede tal vedr. blåmuslinger. Mikkel Stage forklarede, at der både var areal- og bestandsbegrænsninger, hvorfor fiskeriet reguleres på baggrund af to parametre.

Løgstør Bredning

Pernille Nielsen forklarede, at der for den kommende sæson ikke forventedes en overskridelse den kumulerede arealpåvirkning på 15%, men at der var konstateret en overskridelse af den kumulerede arealpåvirkning på 15% for Løgstør Bredning i tre tidligere sæsoner, nærmere bestemt 2015/16, 2016/17 og 2017/18. Overskridelsen var på 0,8-1,1%.

Søren Mattesen spurgte, hvorfor DTU Aqua mente, at fiskeri af flad østers har en 0,5% påvirkning på blåmuslinger. Pernille Nielsen

svarede, at dette skyldtes at fiskeri af flad østers foregik i områder med forekomster af blåmuslinger.

Peter Blanner spurgte, hvorfor der ikke var en separat kvote for stillehavsøsters. Pernille Nielsen svarede, at der ikke var ansøgt om en specifik kvote af stillehavsøsters og at det ikke har været muligt at udpege var områder med rene forekomster af stillehavsøsters.

Anna-Grethe Underlien Pedersen påpegede, at der vist var en regnefejl i arealpåvirkningen, da der virkede til at være stor uoverensstemmelse i arealpåvirkningen af 200 tons flad østers sammenlignet med tidligere år. Pernille Nielsen svarede, at man ville tjekke op på, hvorvidt der kunne være sket en fejl og regne tallene efter. [Vurderingen er opdateret med korrekte tal.]

Anna-Grethe Underlien Pedersen foreslog, at der blev udarbejdet en procentvis kumulering af flad østers. Jens Kjerulf Petersen svarede, at dette ville give samme resultat, da der var tale om arealpåvirkning. Jens Kjerulf Petersen fortalte videre, at grunden til, at der ikke var regnet gendannelsesetid for flad østers var, at den ikke var defineret som en økosystemskomponent i Muslingepolitikken.

Bo Husted Kjeldgaard sagde, at stillehavsøsters og flad østers havde fortrængt blåmuslingerne i Løgstør Bredning. Anna-Grethe Underlien Pedersen svarede, at tilbagegangen af blåmuslinger blandt andet også skyldtes, at vandet var blevet bedre i Limfjorden med færre næringsstoffer, og at dette naturligt ville resultere i færre muslinger. Det blev også fortalt, at Miljøstyrelsen var i gang med at kortlægge Limfjordens presfaktorer, herunder fiskeriets effekt på bestandene. Jens Kjerulf Petersen bemærkede, at fremgang i flad østers ikke var ensbetydende med tilbagegang i blåmuslinger.

Henrik S. Lund spurgte, om flad østers i Løgstør Bredning var et nyere fænomen. Jens Kjerulf Petersen svarede, at der tidligere har været østers i Løgstør Bredning.

4. Drøftelse af tiltag til kompensation for den beregnede overskridelse i Løgstør Bredning.

Mikkel Stage oplyste, at den beregnede overskridelse af arealpåvirkningen var en sag, som Miljø- og Fødevareministeriet tog alvorligt, da acceptabel arealpåvirkning var en forudsætning for forsat tilladelse til at drive fiskeriet i Natura 2000 områderne. Dette har også været årsagen til, at tilladelserne har trukket ud, da minister og ordførerreds skulle underrettes.

Mikkel Stage understregede, at alt tydede på tekniske fejl i Black Box-systemerne og at der ingen indikationer var på bevidst omgåelse af reglerne. Anja Boye supplerede, at der ikke kunne undgås mangler og udfald i data, men at Fiskeristyrelsen havde taget initiativer til et

nyt setup, som automatisk kunne underrette fisker og myndigheder om manglende data. Det var ikke muligt at sige, hvornår dette system ville være klart, men finansieringen var på plads og Muslingeudvalget ville blive orienteret så snart denne service var klar.

Mikkel Stage pointerede, at indførslen af fiskekasser havde medvirket til en lav arealpåvirkning af de senere års fiskeri. Det var særligt det u hensigtsmæssige fiskeri, som foregik i 2015/16 sæsonen, som slog igennem i 2015/16 sæsonen og de efterfølgende to sæsoner.

Bo Husted Kjeldgaard mente, at den anvendte genberegningsmetode var den maksimale straf for fiskerne. Det blev fremført, at der fremadrettet skulle være styr på Black Box-data og at det var positivt med Fiskeristyrelsens nye tiltag, da fiskerierhvervet allerede havde gjort mange tiltag og at det nu var på tide med en opgradering af det tekniske udstyr. Anja Boye var enig i, at erhvervet har gjort hvad de kunne for at kontrollere arealpåvirkningen og medgav, at det tekniske udstyr var af ældre dato og det skulle overvejes, hvorvidt der skulle foretages udskiftning, ændring osv.

Peter Blanner spurgte, om man kunne kontakte fiskerne med henblik på afklaring af, hvad disse udfald kunne skyldes. Anja Boye svarede, at man allerede gjorde dette ved kontrollen i Nykøbing Mors, og problemet fandtes i udregningen af arealpåvirkningen, hvor man ikke havde været klar over problemet. Mikkel Stage bemærkede, at det var positivt, at kontrollen arbejdede på denne automatiske feedback-mekanisme.

Anna-Grethe Underlien Pedersen spurgte, om den reelle påvirkning blev mindre ad åre, og om man burde indregne overskridelser på forhånd. Mikkel Stage svarede, at arealpåvirkningen har været faldende siden 2015/16 sæsonen. Søren Mattesen supplerede, at man efter 2015/16 sæsonen reagerede med indførsel af fiskekasser, så man kunne følge arealpåvirkningen.

Mikkel Stage oplyste, at man fra ministeriets side indstillede, at man nedsatte arealpåvirkningen de kommende tre sæsoner med 1% i Løgstør Bredning til 14%, samtidig med, at der ville blive indregnet en buffer på 0,2 % for at sikre, at der ikke var en fremtidig overskridelse af de 15%. Dette tilladte en arealpåvirkning på 13,8% i den kommende sæson. Udvalget blev bedt om at kommentere på indstillingen.

Søren Mattesen svarede, at indstillingen var positiv i forhold til miljøet, men at han ikke fandt det nødvendigt at straffe fiskerne. Der var lært meget af fiskeriet i 2015/2016-sæsonen. Søren Mattesen pointerede også, at forsinkelsen i udstedelsen af licenser i denne sæson allerede havde kostet arbejdspladser. Der blev i øvrigt refereret til de socioøkonomiske henvisninger i Natura 2000

beskrivelserne. Det blev fremført, at fiskerierhvervet blev straffet fordi Miljø- og Fødevareministeriet ikke havde haft styr på målesystemerne, og at det var en klar aftale mellem erhvervet og ministeriet, at fiskeriet ikke måtte påvirkes og forsinkes, det var derfor, at man havde vedtaget rulleplanen. Mikkel Stage svarede, at den foreslåede buffer var en måde at være på forkant, så man undgik at skulle reagere på eventuelle fremtidige overskridelser. Alternativt kunne man undlade en buffer og fratække overskridelser baseret på faktiske udregninger. Der blev udtrykt beklagelse over sagsbehandlingstiden i Miljø- og Fødevareministeriet, men at genberegningen af data og politisk behandling har været nødvendig i dette tilfælde.

Therese Nissen bakkede op om Miljø- og Fødevareministeriets indstilling og udtrykte bekymring for opnåelsen af gunstig bevaringsstatus. Peter Blanner bakkede ligeledes op om Miljø- og Fødevareministeriets indstilling og påpegede, at de 15% maksimal arealpåvirkning var et ufravigeligt krav.

Anna-Grethe Underlien Pedersen påpegede, at Miljøstyrelsen i sin afrapportering til Europa-Kommissionen om 'bevaringsstatus for Danmarks naturtyper og arter' havde anvendt Aarhus Universitets fortolkning af habitatdirektivet, som foreskrev, at op imod 90% af habitattypen skulle have det godt både uden for og inden for Natura 2000 områder for at være i gunstig bevaringsstatus. Anna-Grethe Underlien Pedersen mente derfor, at der kunne være en uoverensstemmelse mellem denne fortolkning og Muslingepolitikens 15% acceptabel kumulerede arealpåvirkning. Anja Boye oplyste, at Kommissionen lukkede traktatkrænkelssagen på baggrund af Muslingepolitikken og loftet på 15%. Henrik S. Lund mente også, at Kommissionen havde nikked til de 15%.

Henrik S. Lund spurgte, om der i konsekvensvurderingerne var taget hensyn til, at der nogle gange blev fisket på det samme område to gange, og at det var for restriktivt at regne alle træk for værende oprindelige. Der blev givet udtryk for, at en buffer på 0,2% nok ville være fair. Det blev foreslået, at forvaltningen hentede inspiration i andre lande som forvaltede på baggrund af procentpoint, eksempelvis Irland. Forslaget blev noteret.

Bo Husted Kjeldgaard mente, at det var konservativt med en buffer og gav udtryk for, at sæsonen 2015/16 var en smutter, som man havde forsøgt at rette op på siden. Det blev fremført, at når denne sæson udgik, burde der være luft i arealpåvirkningen og at en buffer på nuværende tidspunkt ville være ekstra hård.

Reinhardt Schmidt mente ikke, at overskridelserne var dokumenterede, og at man pådrog fiskerne en straf for noget, som de potentielt ikke havde begået. Mikkel Stage svarede, at bufferen skulle

ses som en forsikring mod, at data heller ikke fremover kunne garanteres at være 100% eksakte, og at der ville være en vis margen af usikkerhed. Reduceringen skulle ses som et resultat af overskridelsen og at dette ikke kunne overses.

Søren Mattesen mente ikke, at der skulle indføres sanktioner de kommende sæsoner, da der i de seneste år ikke har været overskridelser efter 2015/16 sæsonen. Det blev fremført, at fiskerne ikke havde kendskab til overskridelserne og at man ikke kunne straffe på baggrund af ufuldstændige oplysninger. Henrik S. Lund tilføjede, at man i flere sæsoner lå langt fra de 15 % arealpåvirkning og at man ville komme langt ned igen, når 2015/16 sæsonen udgik. Der blev spurgt, hvorvidt man ville kunne overføre overskud til de efterfølgende sæsoner. Mikkel Stage svarede, at det kunne man ikke.

Peter Blanner mente, at arealpåvirkning skulle opgøres på de enkelte år og ikke som et gennemsnit af en længere periode. Det blev fremført, at der skulle betales for overskridelser i tidligere år.

Jan Hansen spurgte, om det var en mulighed at acceptere en 1% reduktion for den kommende sæson og genbesøge spørgsmålet på senere udvalgmøder. Therese Nissen svarede, at dette forslag ikke kunne accepteres, da der skulle betales for tidligere års overskridelser for at opnå god bevaringsstatus. Jan Hansen fremførte, at man ville genbesøge spørgsmålet på senere udvalgmøder og dermed ikke udelukkede muligheden for reduktioner i de kommende sæsoner. Peter Blanner mente, at en reduktion de kommende tre sæsoner var en logisk konsekvens af at have overskredet arealpåvirkningen i tre tidligere sæsoner.

Bo Husted Kjeldgaard kommenterede, at fiskerne fiskede i de samme områder og at tallet derfor var meget konservativt, eftersom alle træk var registreret som værende oprindelige.

Mikkel Stage konkluderede, at udvalget kunne tiltræde indstillingen om indførelse af en buffer, men ikke kunne nå til enighed om indstillingen om en reduktion af arealpåvirkningen de kommende tre sæsoner. Det blev noteret, at Danmarks Fiskeriforening PO indstillede en reduktion på 1% den kommende sæson mod at spørgsmålet genbesøges på senere udvalgmøder. Danmarks Naturfredningsforening og WWF støttede Miljø- og Fødevarerministeriets indstilling om en reduktion på 1% de kommende tre sæsoner. Søren Mattesen mente ikke, at man kan straffe fiskerne med tilbagevirkende effekt, da fiskerne ikke havde den nødvendige viden, og at man straffede folk som ikke har haft mulighed for at overholde reglerne. Tanja Dragsbæk tilsluttede sig dette synspunkt.

5. Evt.

Bo Husted Kjeldgaard bemærkede, at man ønskede at igangsætte fiskeriet i Lovns Bredning hurtigst muligt. Henrik Nielsen tilføjede, at man ønskede sin ansøgning om genudlægningsområder behandlet hurtigst muligt. Begge anmodninger blev noteret.